

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 36.919/1

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 7 april 2004 door de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologische Innovatie, verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse regering "houdende wijziging van artikel 11, eerste lid, van en vaststelling van een tweede bijlage bij het koninklijk besluit van 11 januari 1940 betreffende de uitvoering van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten", heeft op 22 april 2004 het volgende advies gegeven:

STREKKING VAN HET ONTWERP

De decreten van 1 februari 2002 ⁽¹⁾ en 20 december 2002 ⁽²⁾ hebben enkele belangrijke wijzigingen doorgevoerd aan het Wetboek van registratie-, hypotheek- en griffierechten (hierna ook: Wetboek). Deze wijzigingen betreffen onder meer de boeten die verschuldigd zijn bij niet-naleving door de belastingplichtige van de verbintenissen die hij heeft aangegaan bij het bekomen van fiscale voordelen. Het om advies voorgelegde ontwerp strekt ertoe barema's tot vermindering van de boeten in te voeren.

BEVOEGDHEID

Het Vlaamse Gewest ontleent de bevoegdheid voor het vaststellen van de ontworpen regeling aan artikel 3, eerste lid, 6°, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten (hierna: bijzondere financieringswet). Deze bepaling merkt als gewestelijke belasting aan "het registratierecht op de overdrachten ten bezwarende titel van in België gelegen onroerende goederen met uitsluiting van de overdrachten die het gevolg zijn van een inbreng in een vennootschap behalve voor zover het een inbreng betreft door een natuurlijk persoon van een woning in een Belgische vennootschap". Krachtens artikel 4, § 1, van de bijzondere financieringswet zijn de gewesten bevoegd om de aanslagvoet, de heffingsgrondslag en de vrijstellingen van deze belasting te wijzigen.

RECHTSGROND

Rechtsgrond voor het ontwerp wordt geboden door artikel 219, derde lid, van het Wetboek van registratie-, hypotheek- en griffierechten. Krachtens die bepaling wordt het bedrag van de proportionele fiscale boeten en de vermeerderingen vastgesteld in het Wetboek of in de ter uitvoering ervan genomen besluiten, bepaald volgens een schaal waarvan de trappen door de Koning (lees in dit geval: regering) worden vastgesteld.

⁽¹⁾ Decreet houdende wijziging van het Wetboek der registratie, hypotheek- en griffierechten.

⁽²⁾ Decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2003.

VORMVEREISTEN

Artikel 5, § 3, derde lid, van de bijzondere financieringswet bepaalt:

"Zolang de federale overheid de dienst van de in artikel 3, eerste lid, 1° tot 8° en 10° tot 12° bedoelde belastingen verzekert, wordt de overlegprocedure met betrekking tot de technische uitvoerbaarheid van de voorgenomen wijzigingen inzake voormelde gewestelijke belastingen bepaald in het in artikel 1bis bedoelde samenwerkingsakkoord".

Het samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat en de gewesten van 7 december 2001 betreffende de uitwisseling van informatie in het kader van de uitoefening van hun fiscale bevoegdheden en betreffende de overlegprocedures inzake technische uitvoerbaarheid van door de gewesten voorgenomen wijzigingen aan de gewestelijke belastingen en inzake de technische uitvoerbaarheid van de invoering door de gewesten van algemene belastingsverminderingen of -vermeerderingen van de verschuldigde personenbelasting, bevat in titel II de nadere regels voor de betrokken overlegprocedure.

Het gegeven dat voormelde titel enkel een regeling bevat voor overleg bij de totstandkoming van decreten of ordonnanties, doch niet bij de totstandkoming van uitvoeringsbesluiten, neemt echter niet weg dat op grond van artikel 5, § 3, derde lid, van de bijzondere financieringswet ook in die gevallen overleg dient plaats te hebben.

Door het bevoegde lid van het auditoraat daarover ondervraagd, heeft de gemachtigde van de minister bevestigd dat de federale administratie AKRED nog steeds instaat voor de invordering van de registratierechten voor rekening en in overleg met het Vlaamse Gewest. Tevens heeft hij een brief voorgelegd waaruit blijkt dat overleg is gepleegd.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

1. Aangezien de rechtsgrond voor het ontwerp wordt gevormd door artikel 219, derde lid, van het Wetboek van registratie-, hypotheek- en griffierechten, dienen de eerste vijf leden van de aanhef te worden vervangen door één lid, luidende:

.../...

"Gelet op het Wetboek van registratie-, hypotheek- en griffierechten, inzonderheid op artikel 219, derde lid, vervangen bij de wet van 15 maart 1999;"

2. Daar het ontwerp ook beoogt een nieuwe bijlage toe te voegen aan het koninklijk besluit van 11 januari 1940, wordt in het zesde lid (dat het tweede wordt) beter niet specifiek naar artikel 11 van dat besluit verwezen, maar naar het besluit in zijn geheel.

3. Het zevende en het tiende lid van de aanhef dienen te vervallen.

4. De verwijzing naar het advies van de Raad van State, stelle men als volgt:

"Gelet op advies 36.919/1 van de Raad van State, gegeven op 22 april 2004, met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;"

Artikel 1

Artikel 11, eerste lid, van het koninklijk besluit van 11 januari 1940, is vervangen bij koninklijk besluit van 30 januari 1987. Ook die vervanging dient te worden vermeld in artikel 1.

Bijlage

1. In de bijlage gehecht aan het ontwerp wordt gewag gemaakt van "abattement" en "meeneembaarheid".

De term "abattement" is geen courant Nederlands woord, zodat de betekenis ervan zou moeten worden gedefinieerd. Het verdient evenwel aanbeveling om, zoals in artikel 46*bis* en artikel 212*ter* van het Wetboek, te spreken van "vermindering van de heffingsgrondslag".

.../...

Om dezelfde reden kan men in plaats van "meeneembaarheid" beter gewagen van "verrekening", zoals in het opschrift van titel I, hoofdstuk IV, afdeling I, § 4*bis*, van het Wetboek.

2. Zoals het geval is in de huidige bijlage van het koninklijk besluit van 11 januari 1940, die de eerste bijlage wordt, dient in de ontworpen tweede bijlage gevoegd bij het ontwerp, bij de verschillende gevallen van "meeneembaarheid" (lees: verrekening) preciezer te worden verwezen naar de bepalingen van het Wetboek waaruit de overeenstemmende verplichtingen blijken.

Zo wordt, bijvoorbeeld, in II, A en B, van de bijlage, telkens verwezen naar artikel 212*bis*, achtste lid, van het Wetboek, terwijl daarin slechts algemeen wordt verwezen naar de "niet-nakoming van de vermeldingen voorgeschreven bij het zesde lid". Door een preciezere verwijzing naar de bedoelde, verschillende vermeldingen in het zesde lid, zal duidelijker worden of het gaat om een geval van verrekening bedoeld in A (verminderde boete: 1/3 van de aanvullende rechten) dan wel in B (verminderde boete: 1/5 van de aanvullende rechten).

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT, J. SMETS,	staatsraden,
	G. SCHRANS, A. SPRUYT,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. K. BAMS, auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS

M. VAN DAMME